

คุณกำลังทำร้ายลูกด้วยความเชื่อแบบผิดๆ อยู่หรือเปล่า?

ในประเทศไทยยังมีคนจำนวนมากที่มีความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับการลงโทษเด็กด้วยความรุนแรง ว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ สอนให้เด็กรู้ถูกผิด และให้เคารพผู้ใหญ่ ตัวอย่างความเชื่อผิดๆ เช่น

“การตีทำให้เด็กกว่านอนสอได้ง่าย”

ความจริงก็คือ เราควรสอนเด็กโดยการกระตุ้นให้เด็กสำรวจค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถาม และเรียนรู้ถึงความสนุกเพลิดเพลินในการค้นหาคำตอบเป็นส่วนใหญ่ของกระบวนการเรียนรู้ แต่การลงโทษด้วยความรุนแรงทำให้เด็กไม่กล้าถาม ไม่กล้าคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์ และไปให้ถึงเป้าหมายของตนเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ในการทำงานที่จะประสบความสำเร็จในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหว แข่งขัน และต้องคิดค้นสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การบังคับให้เด็กเชื่อฟังอย่างไม่ลืมหูลืมตาโดยใช้ความรุนแรงคุกคาม ย่อมเป็นการสกัดกั้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในเด็ก ซึ่งจะมีผลไปถึงวัยผู้ใหญ่อย่างแน่นอน

“การเขียนตีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของเรา”

บางคนมักถือเอาว่าการเขียนตีหรือลงโทษเด็กด้วยความรุนแรงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของเรา และความคิดที่จะหาทางเลือกอื่นๆ ในการสร้างวินัยเด็กเป็นการพยายามยัดเยียด “วิธีคิดแบบตะวันตก” หรือแบบฝรั่งเข้ามาในวัฒนธรรมไทย ซึ่งใช้ไม่ได้ผลในบ้านเรา แต่ที่จริงแล้วการลงโทษเด็กด้วยการเขียนตีเคยมีอยู่ในวัฒนธรรมตะวันตก แต่ต่อมาเมื่อมีการศึกษาวิจัยเรื่องการเลี้ยงดูเด็กที่มีประสิทธิภาพ แล้วพบว่า การลงโทษเด็กด้วยความรุนแรงก่อผลเสียมากกว่าผลดี จึงได้มีการรณรงค์ให้เลิกวิธีเช่นนี้ ความจริงแล้วมีค่านิยมหลักอยู่สองประการในสังคมเอเชีย คือ การรักษาความสามัคคีและปรองดองกันในสังคม และการใช้ความสามารถทางจิตใจเพื่อควบคุมหรือสร้างวินัยให้ร่างกาย การใช้ความรุนแรงนั้นขัดแย้งกับค่านิยมทั้งสองอย่างนี้ และยังทำลายความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมด้วย

“ฉันก็เคยโดนตีมาแล้ว และก็ไม่เห็นจะมีผลร้ายตรงไหน”

ซึ่งคนที่ใช้เหตุผลนี้มาอ้างมักจะทำเพื่อพยายามลดความรู้สึกผิดของตนเอง ที่ใช้การลงโทษแบบนี้กับลูกของตนเอง ซึ่งสิ่งที่เขาทำอยู่นี้เป็นการแสดงให้เห็นชัดเจนว่าการถูกลงโทษในวัยเด็กนั้นเป็นผลร้ายกับเขาจริงๆ เพราะเขากำลังถ่ายทอดความรุนแรงนั้นไปสู่ลูก และในทำนองเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็ต้องสืบทอดความรุนแรงต่อไปอีกอย่างไม่สิ้นสุด

“การตีได้ผลดีที่สุด วิธีอื่นๆ ไม่มีประสิทธิภาพ”

ความจริงก็คือ การลงโทษด้วยความรุนแรงดูเหมือนจะได้ผลดีหากดูเพียงผิวเผินหรือในระยะสั้นเท่านั้น วิธีการเช่นนี้สอนให้เด็กทำตามคำสั่ง แต่จะทำเฉพาะเวลาอยู่ต่อหน้าเท่านั้น เพื่อที่จะได้ไม่โดนตีหรือถูกลงโทษด้วย วิธีอื่นๆ ที่ทำให้ยับยั้งชั่งใจ เป็นการสร้างความรู้สึกไม่ไว้วางใจและไม่ปลอดภัยขึ้นในใจเด็ก แต่ไม่ได้สอนให้เด็กมีวินัยในตนเอง และรู้จักประเมินว่าสิ่งใดไม่ควรทำ

สิ่งที่ได้กล่าวมา รวมถึงการดุด่า หยิก บิดหู ก็ล้วนเป็นความรุนแรงต่อเด็ก ที่พ่อแม่หลายท่านอาจไม่เคยรู้มาก่อนว่าเป็นวิธีการเลี้ยงลูกที่ผิดวิธี และส่งผลกระทบต่อเด็ก ซึ่งจากรายงานของยูนิเซฟ พบว่า เด็กที่ถูกกระทำรุนแรงมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต ทั้งมีอาการวิตกกังวลเสียใจ เสียความภูมิใจในคุณค่าของตนเอง สิ้นหวัง จนอาจมีอาการซึมเศร้า หรือร้ายแรงถึงขั้นฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนและการเข้าสังคม มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตลอดจนเสี่ยงต่อการเป็นผู้กระทำรุนแรงเสียเองในอนาคต**

ยูนิเซฟ ขอเชิญชวนพ่อแม่ ผู้ดูแลเด็กทุกคนเลี้ยงดูเด็กภายใต้แนวคิด เลี้ยงลูกอย่างเข้าใจ หยุดใช้ความรุนแรง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม และหยุดใช้ความรุนแรงต่อเด็กในทุกกรณี พร้อมใช้วิธีเลี้ยงดูเด็กแบบถูกวิธีด้วยการเสริมสร้างวินัยเชิงบวกด้วยวิธีที่ง่าย ๆ ที่เรียกว่า CUTE ได้แก่

Confidence = ให้ความมั่นใจ

Understanding = ให้ความเข้าใจ

Trust = ให้ความไว้วางใจ และ

Empathy = ให้ความเห็นใจ

โดยท่านสามารถหาข้อมูลการเลี้ยงลูกแบบวินัยเชิงบวก พร้อมรับชมวิดีโอคลิป “คุณกำลังทำร้ายหัวใจลูกรักอย่างรุนแรงอยู่หรือไม่?” <http://youtu.be/CszdSPsV5h0> พร้อมคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ หนูดี วานิช เรา ได้ที่เว็บไซต์ www.endviolencethailand.org

ขอบคุณข้อมูลจากหนังสือคู่มือครู วินัยเชิงบวก โดยผศ.สมบัติ ดาปัญญา และรายงาน Positive Discipline in the Inclusive, Learning-Friendly Classroom, UNESCO

** จากรายงานขององค์การยูนิเซฟเรื่อง “การเลี้ยงดูโดยมิชอบต่อเด็ก (Child Maltreatment: Prevalence, Incidence and Consequences in East Asia and Pacific), 2012